

P7_TA(2012)0465

Situationen för migranter i Libyen

Europaparlamentets resolution av den 22 november 2012 om situationen för migranter i Libyen (2012/2879(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av 1951 års FN-konvention om flyktingars rättsliga ställning och det tillhörande protokollet från 1967,
- med beaktande av Libyens ratificering den 25 april 1981 av Afrikanska enhetsorganisationens konvention om de specifika aspekterna på flyktingproblemen i Afrika,
- med beaktande av Afrikanska stadgan om mänskliga och folkens rättigheter och dess tilläggsprotokoll om upprättande av en afrikansk domstol för mänskliga och folkens rättigheter, som Libyen ratificerade den 26 mars 1987 respektive den 19 november 2003,
- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Libyen, särskilt resolutionen av den 15 september 2011¹,
- med beaktande av paketet för den europeiska grannskapspolitiken rörande Libyen, vilket antogs den 15 maj 2012,
- med beaktande av sin resolution av den 14 juni 2012 om mänskliga rättigheter och säkerhetsläget i Sahelområdet²,
- med beaktande av rådets (utrikes frågor) slutsatser av den 23 juli 2012,
- med beaktande av sin resolution av den 12 september 2012 om årsrapporten från rådet till Europaparlamentet om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken³,
- med beaktande av uttalandena av vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik av den 19 juli 2012 och den 3 november 2012 om Libyen,
- med beaktande av generalsekreterarens rapport om Förenta nationernas stöduppdrag i Libyen, som antogs den 30 augusti 2012,
- med beaktande av artiklarna 122.5 och 110.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. De första demokratiska och fria valen i Libyen hölls i juli 2012 under anmärkningsvärt fredliga och ordnade former. Den 9 augusti 2012 genomfördes det första fredliga maktskiftet i landets historia. Makten flyttades då från det nationella övergångsrådet till den allmänna nationalkongressen, som fick till uppgift att anta en författning och andra

¹ Antagna texter, P7_TA(2011)0386.

² Antagna texter, P7_TA(2012)0263.

³ Antagna texter, P7_TA(2012)0334.

mycket viktiga lagstiftningsreformer.

- B. Libyens första demokratiskt valda regering på över femtio år installerades den 14 november 2012.
- C. Libyen står nu inför en postrevolutionär period som medför en rad utmaningar, bland annat när det gäller säkerhetsfrågorna (avväpningen, demobiliseringen och återanpassningen av de revolutionära miliserna och reformen av den nationella armén, polisen och gränsbevakningen och av andra statliga säkerhetsstyrkor), den nationella försoningen, övergångsrättvisan samt upprätthållandet av rättsstatsprincipen och av respekten för de mänskliga rättigheterna. Dessutom måste landet inleda många andra reformer som är avgörande för uppbyggnaden av demokratiska institutioner och en demokratisk stat.
- D. Historiskt sett har Libyen varit beroende av migrerande arbetstagare inom flera sektorer, bland annat inom hälso- och sjukvården, utbildningsväsendet, jordbruket och hotell- och restaurangnäringen samt renhållningssektorn. Libyen är alltså en viktig knutpunkt för asylsökande och flyktingar som flyr undan konflikter i Afrika, Asien och Mellanöstern.
- E. Myndigheternas förmåga att kontrollera de människor som anländer till merparten av Libyens 4 378 kilometer långa landgräns är ytterst begränsade.
- F. Mellan 1,5 och 2,5 miljoner utlänningar arbetade i Libyen under överste Gaddafis styre. Efter det att befrielseprocessen inleddes den 17 februari 2011 tvingades många migranter bli legosoldater för Gaddafi, och många av dem har nu frihetsberövats utan rättgång eller har flytt landet. Enligt Internationella organisationen för migration hade ungefär 800 000 migranter redan flytt landet och tagit sig in i grannländer i slutet av november 2011, men många har återvänt eller anlant sedan dess.
- G. Det begås regelbundet kränkningar och överträdelser av migranternas, asylsökandes och flyktingars mänskliga rättigheter i Libyen, och papperslösa utlänningar riskerar fortfarande att utnyttjas och utsättas för rasism, godtyckliga frihetsberövanden, misshandel och tortyr, även när de kvarhålls i förvar.
- H. Utlänningarna i Libyen är fortfarande särskilt känsliga för övergrepp på grund av säkerhetsvakuemet, vapenspridningen, avsaknaden av nationell lagstiftning om asyl och migrerande arbetstagare, det bristfälliga rättsväsendet och det svaga styret. Utländska medborgare – bland annat gravida kvinnor och kvinnor med små barn samt ensamkommande barn som kvarhålls tillsammans med vuxna – kvarhålls i en mängd förvarsanläggningar som särskilt utformats för irreguljära migranter. Alternativt kvarhålls de direkt av miliserna.
- I. De senaste rapporterna av Internationella federationen för mänskliga rättigheter, Migreurop, Amnesty International och Justice without borders for migrants (JWBM), vilka bygger på en rad utredningar i Libyen i juni 2012, pekar på att det skett upprepade övergrepp mot migranter på åtta förvarsanläggningar i Kufra, Tripoli och Benghazi och i bergsregionen Nafusa.
- J. Libyen har ännu inte ratificerat 1951 års FN-konvention om flyktingars rättsliga ställning.
- K. UNHCR finns nu visserligen på plats i Libyen men har ännu inte fått någon rättslig status

i landet.

- L. Några medlemsstater har återupptagit förhandlingar med Libyen om migrationskontroll.
- M. En fullt fungerande och demokratisk regering i Libyen är en förutsättning för EU:s, FN:s och andra internationella partners förhandlingar om eventuella samarbetsavtal med Libyen.
 1. Europaparlamentet välkomnar installationen av den första demokratiskt valda regeringen i Libyen och uppmuntrar regeringsmedlemmarna att agera beslutsamt för att lägga grunden för en demokratisk, ansvarsfull och fungerande statsstruktur i Libyen. Alla internationella aktörer, särskilt EU, uppmanas att vara redo att bistå den libyska regeringen och den allmänna nationalkongressen med denna svåra uppgift.
 2. Europaparlamentet uppmanar Libyen att anta en lagstiftning som överensstämmer med landets internationella skyldigheter, särskilt när det gäller att säkerställa respekten för de universella mänskliga rättigheterna. Parlamentet inser dock att detta kommer att ta tid, eftersom den nyvalda regeringen just har installerats. För att landet ska kunna göra sig kvitt det förödande arvet efter den grymma Gaddafiregimen kommer det att krävas beslutsamma åtgärder och lämplig utbildning till dess att det finns rättighetsbaserade rättsväsenden och säkerhetssystem som är fullt ansvarsskyldiga.
 3. Europaparlamentet är bekymrat över den särskilt känsliga säkerhets- och människorättssituationen för de utlänningar som för närvarande finns i Libyen, särskilt de som kommer från Östafrika och länder söder om Sahara och som söker arbete eller politisk asyl och de som fortfarande sitter fängslade. Parlamentet är framför allt oroat över levnadsvillkoren och behandlingen av frihetsberövade migranter på förvarsanläggningarna, särskilt i Kufra, Tripoli och Benghazi och i bergsområdet Nafusa.
 4. Europaparlamentet är mycket oroat över att utlänningar, även kvinnor och barn, utsätts för extrema förhållanden i förvarsanläggningarna och att många av dem är offer för sexuellt och könsbaserat våld. Det är också oroväckande att dessa personer inte har tillgång till ett lämpligt regelverk och rättsligt skydd, något som innebär att de kvarhålls i förvar på obestämd tid och saknar möjlighet att överklaga deporteringar.
 5. Europaparlamentet uppmanar med kraft de libyska myndigheterna att skydda alla utländska medborgare – oavsett invandringsstatus – mot våld, utnyttjande, hot, trakasserier och övergrepp.
 6. Europaparlamentet uppmanar Libyens regering och den allmänna nationalkongressen att anta lagar och ge instruktioner till alla nationella eller lokala strukturer, så att alla flyktingar, asylsökande och migranter garanteras rättvis behandling, icke-diskriminering och nödvändigt skydd. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt kvinnors och barns säkerhet och rättigheter.
 7. Europaparlamentet förväntar sig att de nya libyska myndigheterna utan dröjsmål ska ratificera 1951 års FN-konvention om flyktingars rättsliga ställning och det tillhörande protokollet från 1967 och anta en asyllagstiftning som är förenlig med internationell rätt och internationella standarder.
 8. Europaparlamentet uppmanar de nya libyska myndigheterna att omedelbart ge UNHCR

rättslig status och underlätta dess arbete. Parlamentet uppmuntrar ett närmare samarbete mellan EU, UNHCR och andra FN-organ som är involverade i den situation som uppkommit efter konflikten.

9. Europaparlamentet uppmanar de nya libyska myndigheterna att underlätta arbetet för alla organisationer som kan bidra till arbetet med att skydda och stödja asylsökande, flyktingar och migranter.
10. Europaparlamentet uppmanar Libyen att anta lagstiftning för att reglera utländska medborgares inresa och vistelse i landet, inklusive ett fungerande asylsystem. EU uppmanas att ge Libyen – sitt grannland – tekniskt och politiskt stöd i denna uppgift, bland annat åtgärder för att förbättra de nuvarande förvarsanläggningarna.
11. Europaparlamentet uppmanar Libyen att anta en rättslig status för migrerande arbetstagare i Libyen och fullt ut skydda deras mänskliga rättigheter, inklusive deras arbetstagar rättigheter i överensstämmelse med de relevanta ILO-normerna.
12. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att agera hänsynsfullt vid förhandlingarna om framtida samarbetsavtal och migrationskontrollavtal med de nya libyska myndigheterna och att se till att dessa avtal omfattar effektiva övervakningsmekanismer när det gäller skyddet av migranternas, flyktingarnas och de asylsökandes mänskliga rättigheter.
13. Europaparlamentet uppmanar de utländska företag som är verksamma i Libyen, särskilt de europeiska företagen, att till fullo ta sitt sociala ansvar. Företagen bör tillämpa denna principiella policy i all sin verksamhet och se till att den framför allt tillämpas gentemot migrerande arbetstagare.
14. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Libyens regering och allmänna nationalkongress, FN:s generalsekreterare, Arabförbundet och Afrikanska unionen.